

Sygn. akt X P (Pm upr) 1008/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Monika Biegańska

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2014r. we Wrocławiu

przy udziale -

sprawy z powództwa M. P.Spółka z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko K. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej K. B. na rzecz strony powodowej M. P. Spółka z o.o. z siedzibą w W. kwotę: 5000 zł (pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2013r do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 250 zł tytułem pozostałych kosztów procesu w postaci uiszczonej przez stronę powodową opłaty od pozwu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 października 2013 r. strona powodowa (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. domagała się zasądzenia od pozwanej K. B. kwoty 5.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż w okresie od dnia 1 lutego 2010 roku do dnia 31 marca 2012 roku zatrudniała pozwaną na podstawie umowy o pracę- początkowo na stanowisku referenta administracyjnego, a następnie specjalisty do spraw administracyjnych i zaopatrzenia serwisu. Zgodnie z zakresem obowiązków pozwana zobowiązana była do przygotowywania i dokonywania przelewów w imieniu powodowej spółki. Z natury stosunku prawnego łączącego strony wynikało zobowiązanie wnikliwego sprawdzenia przez pozwaną czy wprowadzony rachunek bankowy adresata jest poprawny, czy wprowadzona kwota jest poprawna, czy adresat rachunku bankowego i nr rachunku bankowego odpowiada sobie wzajemnie, czy kraj w którym znajduje się bank, który prowadzi rachunek bankowy adresata zgadza się ze stanem rzeczywistym. Do dnia 11 października 2011 roku pozwana wykonywała swoje obowiązki w sposób prawidłowy stosując się do wytycznych pracodawcy w zakresie przestrzegania reguł bezpieczeństwa przy weryfikacji danych adresatów przelewu. W dniu 11.10.2011 pozwana dokonała przelewu w imieniu swojego pracodawcy na kwotę 102.512,50 USD na podstawie faktury pro forma o nr 20110822 z dnia 22 sierpnia 2011 roku na rachunek bankowy nienależący do kontrahenta, na którego rzecz miała nastąpić wpłata. Dokonując w/w przelewu pozwana nie dopełniła ciężącego na niej obowiązku, bowiem w czasie procedury

wprowadzania danych, niezbędnych do dokonania przelewu zignorowała informacje o tym, iż wpisany przez nią rachunek bankowy prowadzony jest przez Bank w D. (a powinien wyświetlić się Bank w H. K.), a mało tego zaakceptowała powyższą informację i podjęła dalsze kroki celem wykonania przelewu. Pozwana doskonale знаła kontrahenta na rzecz którego miała w imieniu pracodawcy dokonać przelewu; dokonywała wielokrotnych przelewów na jego rachunek; wiedziała że ten kontrahent prowadzi działalność w H. K. i tam też znajdują się Banki prowadzące rachunki bankowe kontrahenta. Wszystkie przelewy realizowane do kontrahentów z C. są zawsze realizowane na rachunki banków w H. K. lub C.. Nigdy nie realizowano przelewów do innego kraju niż C. czy H. K. dla w/w kontrahentów.

Pozwana jako osoba z kilkuletnim doświadczeniem przy wykonywaniu czynności związanych ze zleceniem przelewów miała pełną świadomość konsekwencji niedopełnienia ciążącego na niej obowiązku szczegółowej weryfikacji danych adresata przelewu. Po wykonaniu przelewu dnia 11.10.2011 pozwana, decyzją pracodawcy nie dokonywała już tych czynności w imieniu pracodawcy. Od tego momentu jedynie przygotowywała przelewy, jednak były one akceptowane i realizowane przez inną osobę.

Strona powodowa wypowiedziała pozwanej umowę o pracę w dniu 29 lutego 2012 roku ze skutkiem na dzień 31 marca 2012 roku. Mimo licznych prób i wezwania nie udało się odzyskać od pozwanej kwoty 102.512,50 USD.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 października 2013 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nakazał pozwanej aby zapłaciła na rzecz strony powodowej kwotę 5.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 63 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (vide nakaz zapłaty z 21.10.2013 r. k.44).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 30 października 2013 roku (prezentata Biura Podawczego Sądu) pozwana K. B. wniosła o oddalenie powództwa i obciążenie strony powodowej kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwana zarzuciła, iż strona powodowa nie wykazała w żaden sposób winy po stronie pozwanej. Nie występuje też istnienie związku przyczynowego pomiędzy wskazywanymi w pozwie faktami-rzekomą szkodą i rzekomą winą po stronie pozwanej w związku z wykonywaniem przez nią obowiązków wynikających z faktu zatrudnienia u strony powodowej. Pozwana wskazuje iż rzeczywistą przyczyną konfliktu pomiędzy stronami jest fakt udziału przez pozwaną w postępowaniu jakie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął przeciwko spółce i podmiotom z nią powiązanym. Pozwana wezwana przez ZUS złożyła wyjaśnienia, które doprowadziły do niekorzystnego rozstrzygnięcia postępowania dla strony powodowej.

Pozwana wskazuje także, iż jej rola w realizacji płatności przelewów ograniczała się jedynie do wpisania danych (kwot, rachunków bankowych) z dokumentów dostarczanych przez władze spółki. W ocenie pozwanej przyczyną wysłania płatności było przestępcze działanie międzynarodowych grup przestępczych działających poprzez sieć internetową. Do dnia dzisiejszego nie wiadomo nic o wykryciu lub nie wykryciu sprawców oszustwa, których ofiarą mogła paść strona powodowa. Z treści pozwu nie wynika bowiem czy i jakiej wielkości szkoda została poniesiona przez stronę powodową. Pozwana nie ponosi w żaden sposób winy za swoje działanie lub zaniechanie. Dokonała płatności na wskazane w dokumentach konto, które dopiero po jakimś czasie okazało się rachunkiem służącym do oszustwa. Doświadczenie zawodowe ani wykształcenie w żaden sposób nie pozwalało stronie pozwanej uznać, iż płatność za fakturę nie dotrze do właściwego odbiorcy. Niczym nie uzasadnione i kłamliwe są twierdzenia iż pozwana miała świadomość szkodliwego skutku swojego zachowania się.

Dopiero w marcu 2013 r., a więc po rozwiązaniu stosunku pracy pojawiły się pisma w których strona pozwana domagała się zapłaty kwoty ponad 100.000 USD tytułem odszkodowania za niewłaściwe działanie. Grożono powódce powiadomieniem obecnego pracodawcy o fackie rzekomego sprzeniewierzenia kwoty 300.000 zł oraz o zarzutach prokuratorskich.

Ponadto żądana kwota nie jest zgodna z ograniczeniem jakie ustawodawca zawarł w treści art.119 kp. Ustawodawca przewidział bowiem barierę odszkodowania w wysokości trzykrotności wynagrodzenia. Żądana w pozwie kwota w sposób znaczny przekracza trzymiesięczne wynagrodzenie pozwanej.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana K. B. była zatrudniona u strony powodowej (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 1 lutego 2010 do (początkowo na okres próbny do 30.04.2010 a następnie na czas określony do do 31.07.2011) na stanowisku referenta administracyjnego a ostatnio specjalisty ds. administracyjnych i zaopatrzenia serwisu. Bezpośrednim przełożonym pozwanej była prokurent spółki O. O.. Miejscem świadczenia pracy przez pozwaną przez cały okres zatrudnienia było biuro handlowe spółki we W.. Pozwana miała zakres obowiązków na piśmie. Do obowiązków pozwanej należały w szczególności czynności wprowadzania danych do systemu magazynowo-księgowego, wykonywanie płatności przelewów- wprowadzanie przelewu, jego akceptacja i realizacja.

Średnie wynagrodzenie brutto pozwanej wynosiło 1.500 zł brutto (1.111,86 zł netto).

Przedmiotem działalności gospodarczej strony powodowej jest produkcja telefonów komórkowych, tabletów oraz urządzeń elektronicznych, sprzedaż i dystrybucja krajowa i zagraniczna. Obecnie siedzibą powodowej spółki jest W., poprzednio w okresie zatrudnienia pozwanej O.. Strona powodowa ma biuro handlowe i magazyn we W. przy ulicy (...).

Dowody: aktualny odpis z KRS powodowej spółki (k.9-15);

umowa o pracę pozwanej z 1.02.2010 na okres próbny (k.17-18) wraz z zakresem czynności (k.19-20);

umowa o pracę pozwanej z 30.04.2010 na czas określony (k.21-22);

aneks nr 1/2011 z 1.06.2011 (k.23) wraz z zakresem czynności (k.24-25);

umowa o pracę pozwanej z 29.07.2011 na czas nieokreślony (k.26-27) wraz z zakresem czynności (k.28-29);

zaświadczenie o średnim wynagrodzeniu brutto/ netto pozwanej z 4.12.2013 (k.72) wraz z kartoteką zarobkową pozwanej (k.73);

przesłuchanie stron: prokurent O. O.(k.82);

pozwanej (k.82);

akta osobowe pozwanej (załącznik).

Pozwana w ramach czynności dokonywania przelewów płatności miała dostęp do bankowości internetowej. Wykonywała w ramach powierzonych obowiązków powtarzalne czynności przeciętnie (średnio) od kilku do kilkunastu przelewów dziennie- kilku zagranicznych w tygodniu. Pozwana nie miała przypisanych stałych klientów i konkretnych transakcji.

Pozwana jako użytkownik bankowości internetowej była wyposażona w login i hasło. W systemie wybierała opcję "przelew zagraniczny" następnie wypełniała pola (okienka) wskazując kolejno: nazwę beneficjenta, jego adres, nr konta bankowego, nr tzw. S. (dla transakcji zagranicznych), oznaczenie banku, tytuł płatności, kwotę i walutę płatności, rodzaj płatności (zwykła- szybka). Po prawidłowym wypełnieniu danych- pozwana dokonywała "kliknięcia" oznaczenia "dalej". Wtedy system automatycznie weryfikował wpisane dane i generował (wyświetlał) dane oznaczenia banku oraz kraju jego pochodzenia. Jeżeli dane były prawidłowe pozwana ponownie dokonywała "kliknięcia" oznaczenia "dalej", przechodząc do podsumowania przy wykorzystaniu TOKENU wprowadzała kod i dokonywała przelewu. Na wydruku przelewu nie było danych oznaczenia banku i kraju jego pochodzenia. Jedynym momentem

umożliwiający weryfikację tych danych była sekwencja wyświetlenia przez system w procesie realizacji przelewu przez użytkownika (pozwana).

Poprzez przelewy strona powodowa realizowała transakcje sprzedaży krajowe i międzynarodowe, zapłatę za usługi i towar. Jedynym kontrahentem pozaeuropejskim dla strony powodowej pozostają C.. Przelewy dokonywane są wyłącznie na konta bankowe w C. i terytorium H.. Chińska firma (...) była w okresie spornym dostawcą produktów telefonicznych dla strony powodowej. Strony współpracowały około 1 roku. W tym czasie strona powodowa zrealizowała na rzecz tego dostawcy 10 przelewów. Sporny przelew z 11.10.2011 roku był przedostatnim. Sporny przelew był jedynym realizowanym na konto bankowe beneficjenta oznaczonego jako (...) CHINA tytułem rozliczenia należności dostawcy (...).

W dniu 11 października 2011 roku pozwana realizowała przelew dla dostawcy (...) na konto bankowe beneficjenta oznaczonego jako (...) CHINA. Po wypełnieniu danych i "kliknięciu" oznaczenia "dalej", system wyświetlił oznaczenie banku w D. i kraju jego pochodzenia w S.. Pozwana nie zareagowała na powyższy komunikat, nie zawiadomiła przełożonej, nie wstrzymała się do czasu konsultacji lecz kontynuowała realizację przelewu. Środki finansowe w kwocie 102.512,50 USD zostały przelane na inny rachunek bankowy niż rachunek dostawcy (...).

Po pewnym czasie na przełomie października i listopada 2011 r. na skutek upomnień ze strony chińskiego dostawcy, który nie otrzymał należności i czeskiego odbiorcy, który nie otrzymał zamówionego towaru- strona powodowa wszczęła postępowanie wyjaśniające sprowadzające się głównie do analizy informatycznej przebiegu realizacji spornego przelewu. Pozwana potwierdziła, iż to ona wprowadzała sporny przelew, akceptowała i zrealizowała go. Pozwana przyznała, iż mogła nie zwrócić uwagi na wyświetlenia systemu o banku w D. (S.). W toku postępowania analizowano także źródła z którego pochodziło oznaczenie konta bankowego do dokonania spornego przelewu zarówno od chińskiego dostawcy jak czeskiego odbiorcy (poczta elektroniczna).

Strona powodowa nie wykluczała przestępczego działania internetowych grup przestępczych (tzw. hakerów) polegającego na podstawianiu fałszywych danych rachunków bankowych. Złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do prokuratury. Postępowanie pozostaje obecnie w zawieszeniu. Pozwana nie składała wyjaśnień w powyższym postępowaniu przygotowawczym.

W pierwszych miesiącach 2012 roku strona powodowa zmuszona była dokonać ponownego przelewu na rzecz chińskiego dostawcy (...) kwoty 102.512,50 USD aby móc odebrać towar przeznaczony dla czeskiego odbiorcy po dokonanej uprzednio zaliczce. Na koniec roku obrotowego 2012 strona powodowa odnotowała wynik ujemny- stratę spowodowaną powyższą transakcją.

Pozwana po transakcji z 11 października 2011 roku została odsunięta od realizowania przelewów. Jej obowiązki zostały ograniczone do przygotowywania danych do przelewów; natomiast czynności realizacji przelewów powierzone zostały prokurent O. O..

Dowody: faktura pro forma nr 2011082 z 28.08.2011; faktura z 11.10.2011 (k.30-32);

potwierdzenie przelewu zagranicznego (k.33) wraz z korespondencją mailową (k.53);

zrzuty ekranu (k.34-35);

przesłuchanie stron: prokurent O. O. (k.82);

pozwanej (k.82).

W dniu 29 lutego 2012 roku strona powodowa złożyła pozwanej oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem ze skutkiem na dzień 31 marca 2012 roku. Jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę strona powodowa wskazała redukcję stanowiska pracy.

Do daty ustania stosunku pracy strona powodowa nie występowała wobec powódki z roszczeniem o zapłatę kwoty 102.512,50 USD, bądź pokrycia szkody w jakikolwiek sposób w jakimkolwiek zakresie. Z przedsądowym wezwaniem do zapłaty strona powodowa wystąpiła pismem z dnia 11 marca 2013 r. Pozwana odmówiła uregulowania należności; strony wymieniły korespondencję w tym zakresie.

W początku roku 2013 pozwana składała wyjaśnienia w toku postępowania przed Z. U. S. na niekorzyść strony powodowej. Pozwana wymieniła korespondencję poczty elektronicznej z prokurent O., z której dowiedziała się o niezadowoleniu zarządu powodowej spółki i planowanym wystąpieniu wobec pozwanej z roszczeniami o naprawienie szkody wywołanej błędną transakcją.

Dowody: wypowiedzenie umowy o pracę z 29.02.2012 (k.39);

wezwanie do zapłaty z 11.03.2013 (k.40-41);

odpowiedzi pozwanej bez daty i z 25.03.2013 (k.57 i 59);

pismo strony powodowej z 20.03.2013 (k.58);

przesłuchanie stron: prokurent O. O. (k.82) oraz pozwanej (k.82).

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo jako w pełni uzasadnione zasługuje na uwzględnienie zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Zgodnie z treścią art.114 kp pracownik który wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swojej winy wyrządził pracodawcy szkodę ponosi odpowiedzialność materialną według określonych poniżej zasad.

Pracownik ponosi odpowiedzialność za szkodę w granicach rzeczywistej straty poniesionej przez pracodawcę i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynikała szkoda (art.115 kp).

Pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody (art.116 kp).

Z powyższych unormowań wynika niezbicie iż przesłankami odpowiedzialności materialnej pracownika są:

- a. powstanie szkody w majątku pracodawcy;
- b.niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków pracowniczych;
- c. wina pracownika;
- d. normalny (adekwatny) związek przyczynowy pomiędzy działaniem pracownika a niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków pracowniczych.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała w toku postępowania istnienie szkody. Szkodą niewątpliwie jest strata (uszczerbek) w mieniu pracodawcy powstała na skutek potrzeby uregulowania płatności na rzecz chińskiego dostawcy (...) kwoty 102.512,50 USD aby móc odebrać towar przeznaczony dla czeskiego odbiorcy po dokonanej uprzednio zaliczce. Na koniec roku obrotowego 2012 strona powodowa odnotowała wynik ujemny- stratę spowodowaną powyższą transakcją. Pozwana nie zaprzeczyła powyższym okolicznościom.

Pozwana potwierdziła, iż dokonywała całokształtu czynności realizacji spornego przelewu z 11.10.2013 r. , przyznała także iż iż mogła nie zwrócić uwagi na wyświetlenia systemu o banku w D. (S.). Tym samym potwierdziła iż uchybiła w istotny sposób nałożonemu na nią obowiązkowi należytego wykonywania obowiązków pracowniczych.

Pozwana jako doświadczony i wykształcony pracownik (vide dyplomy i certyfikaty w aktach sprawy) wykonujący pewne powtarzalne czynności realizacji przelewów, także nie po raz pierwszy wobec tego chińskiego dostawcy winna dochować należytej staranności przy weryfikacji danych banku wskazywanych przez system na podstawie dokonanych przez nią uzupełnień, tym bardziej iż tylko w tym momencie była możliwa identyfikacja nieprawidłowości banku w D. (S.). Żaden wydruk transakcji z systemu nie zawiera już oznaczenia banku i kraju jego pochodzenia. Pozwana jako użytkownik systemu przy tej czynności realizacji przelewu winna po wykryciu niepokojącego oznaczenia banku - całkowicie odmiennego od dotychczas występującego przy kontaktach z azjatyckim kontrahentem- wstrzymać dalsze czynności do czasu konsultacji z przełożonym czy zarządciem. Pozwana знаła konsekwencje zignorowania takiej weryfikacji i doprowadzenia transakcji do końca.

Zgodnie z treścią art.122 kp jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę jest obowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości. Nie ma wówczas zastosowania ograniczenie tej odpowiedzialności odszkodowawczej jedynie do trzykrotności wynagrodzenia pracownika (art.119 kp).

W ocenie Sądu w oparciu o wskazywane okoliczności faktyczne można stwierdzić iż pozwana dopuściła się nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych w warunkach istnienia winy umyślnej w zamiarze ewentualnym. Umyślna szkoda występuje zawsze gdy pracownik dokonał czynu z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym. Zamiar bezpośredni zachodzi gdy pracownik chce wyrządzić szkodę, a ewentualny gdy przewiduje on możliwość jej powstania i godzi się na to.

W tym kontekście podzielić można stanowisko strony powodowej iż pozwana jako osoba z kilkuletnim doświadczeniem przy wykonywaniu czynności związanych z realizacją przelewów powinna mieć pełną świadomość konsekwencji niedopełnienia ciężącego na niej obowiązku szczegółowej weryfikacji danych adresata przelewu. Powinna więc mieć świadomość że rachunek bankowy na który wykonała przelew w D. w S. nie należy do odbiorcy przelewu.

Bez znaczenia dla niniejszego postępowania pozostaje fakt jakimi motywami kierowała się strona powodowa korzystając z uprawnienia dochodzenia od pracownika naprawienia szkody wyrządzonej pracodawcy. Nawet jeżeli przyjąć że czynnikiem inicjującym aktywność pracodawcy w tym zakresie była jak twierdzi pozwana - okoliczność złożenia przez nią niekorzystnych dla pracodawcy wyjaśnień w postępowaniu przed ZUS- to nie może powyższe wpłynąć na ocenę zasadności takiego roszczenia.

Słusznie także podnosi strona powodowa, że korzystając ze swojego uprawnienia dochodzenia od pracownika naprawienia szkody może ona swobodnie dysponować tym prawem- domagając się np. tylko części szkody w dowolnym terminie byleby tylko nie był on objęty okresem przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy **orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku**, nakładając na pozwaną obowiązek zapłaty dochodzonej kwoty odszkodowania ze stosownymi ustawowymi odsetkami od daty wymagalności powiązanej z datą skierowania przedsądowego wezwania do zapłaty.

Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w treści art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Sąd przyjął zasadę pełnej odpowiedzialności pozwanej za wynik procesu, mając na uwadze iż strona powodowa wygrała proces co do zasady i co do wysokości.

W niniejszej sprawie, kosztami poniesionymi przez stronę powodową, były koszty wynagrodzenia pełnomocnika ją reprezentującego, które zgodnie z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), wynosiły 600 zł, koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł, wreszcie uiszczona w sprawie opłata od pozwu w kwocie 250 zł. O obowiązku uiszczenia przez pozwaną tych należności Sąd orzekł jak **w punktach II i III sentencji wyroku**.